

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความซื่อสัตย์และค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

๑.๑ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร

- ๑) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้และสามารถควบคุมได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- ๒) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๔) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกันการพิจารณาความเสี่ยงการกำหนดประเด็น

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองปรือ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้งและแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมก้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร

สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔: สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

➤ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตียอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

➤ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

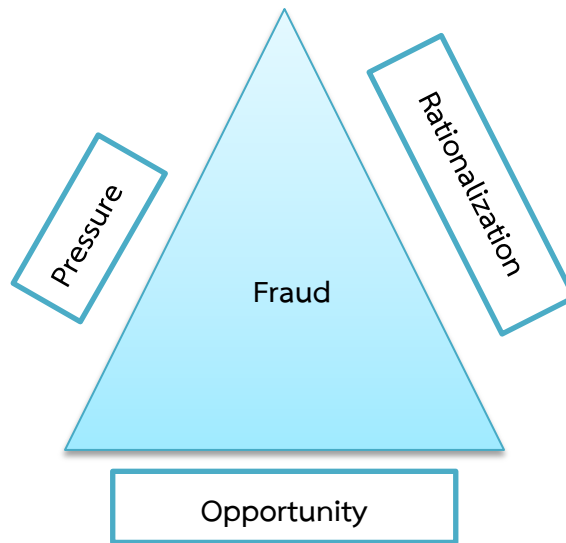
➤ Preventive : ป้องกัน หลักเสี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

➤ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อนและRationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

องค์ประกอบของการทุจริตหรือสามเหลี่ยมทุจริต
(The Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

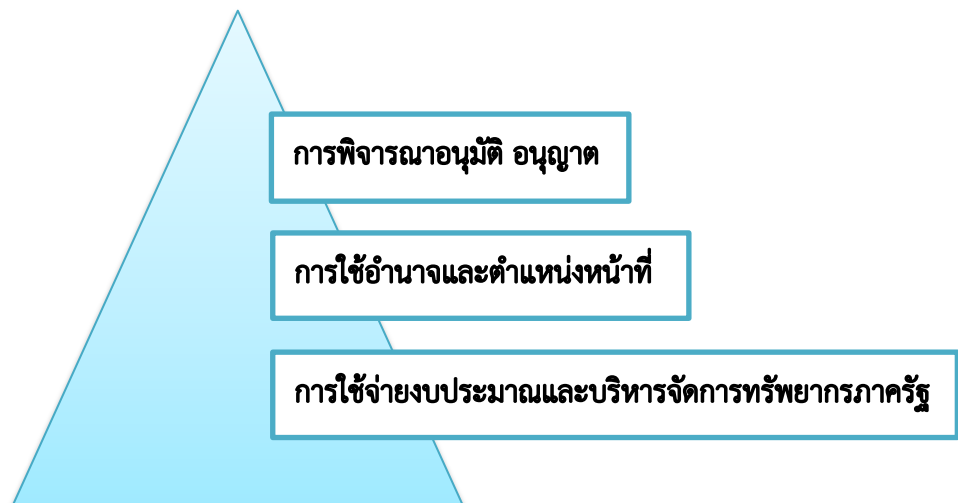
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑ การระบุความเสี่ยง

๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓ เมตริกส์ระดับความเสี่ยง

๔ การประเมินควบคุมความเสี่ยง

๕ แผนบริหารความเสี่ยง

๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑.๑ การทุจริต หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยักยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

๑.๒ การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการประเมินความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

๑.๒.๑ ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน
- ๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินโครงการนั้นๆ
- ๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรในการปฏิบัติงาน
- ๔) ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) หรือ (Event Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ

๑.๒.๒ สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

- ๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ การควบคุมไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น
- ๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต หมายถึง กระบวนการประเมินความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๑.๔ การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ ในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการประเมินตามกรอบมาตรฐาน COSO และตามบริบทการประเมินความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันยับยั้งการทุจริตหรือปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย การประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการประเมินเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการ เป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ โดยได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

๑.๕ การดำเนินการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต

๑) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะเป็นประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
- กระบวนการที่มีช่องทางเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับเงิน เบิกจ่ายเงิน การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับพัสดุ ครุภัณฑ์

๓) ความเสียหายที่เกิดขึ้น หากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
- เปิดช่องว่างให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกรุกระทำได้ในทางมิชอบด้วยหน้าที่

๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(๑) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ระวังเกิดการทุจริตทุกรูปแบบ ให้พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ
- เผยแพร่ค่านิยมหลักขององค์กรให้แก่เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- จัดให้มีช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๖ สรุปผลการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ กำหนดพฤติกรรมที่น่านำไปสู่การทุจริต ประพฤติมิชอบ ดังนี้

๑.๖.๑ การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๖.๒ การพิจารณาขออนุมัติ อนุญาต การก่อสร้าง ใบอนุญาตสถานประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อผลประโยชน์

๑.๖.๓ การขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการบริหารความเสี่ยงในหน้าที่และองค์กร

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามแนวทางขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ จึงได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตประพฤติดมิชอบ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น นำมากำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ ดังนี้

๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

๑.๑ เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยง

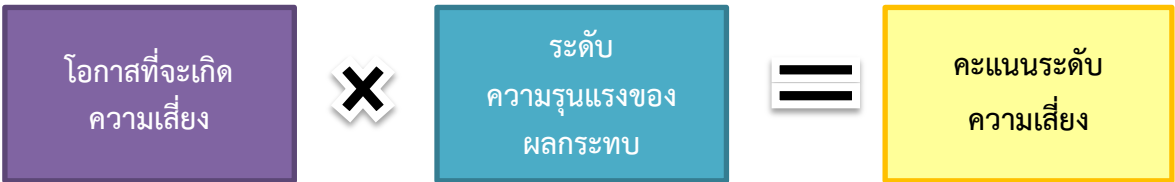
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

๑.๒ เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์

๒. การประเมินความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	การแสดงผลสี	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕ - ๒๕		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	สูง	๙ - ๑๔		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔ - ๘		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุม ป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๑	ต่ำ	๑ - ๓		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุม เพื่อให้เกิดขึ้น

เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

ระดับความเสี่ยง			
ยอมรับได้		ยอมรับไม่ได้	
ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การกำหนดขอบข่าย TOR, ราคากลาง โดยการใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ หรือช่วยพวกพ้อง	๓	๔	๑๒	(๑)
๒	การพิจารณาอนุญาต กระบวนการจัดเก็บรายได้ ภาษีต่างๆ โดยใช้อำนาจช่วยเหลือพวกพ้อง	๓	๓	๙	(๒)
๓	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล การรับคนเข้าทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย การประเมิน	๓	๒	๖	(๓)

จากตารางประเมินความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๔ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริตหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน มีรายละเอียด ดังนี้

การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลารอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การกำหนดขอบข่าย TOR, ราคากลาง โดยการใช้อำนาจหน้าที่เรียกร้องประโยชน์ หรือช่วยพวกพ้อง			✓	
๒. การพิจารณาอนุญาต กระบวนการจัดเก็บรายได้ ภาษีต่างๆ โดยการใช้อำนาจช่วยเหลือพวกพ้อง			✓	
๓. ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล การรับคนเข้าทำงาน การเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย การประเมิน		✓		

ระดับความเสี่ยง	การจัดการบริหารความเสี่ยง
ความเสี่ยงระดับสูงมาก	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง ควรมีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง <u>ปัจจัยความเสี่ยง</u> -
ความเสี่ยงระดับสูง	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง ควรมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ <u>ปัจจัยความเสี่ยง</u> - การกำหนดขอบข่าย TOR, ราคากลาง - การพิจารณาขออนุมัติ กระบวนการจัดเก็บรายได้ อบต.
ความเสี่ยงระดับปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ <u>ปัจจัยความเสี่ยง</u> - ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล
ความเสี่ยงระดับต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อให้เกิดขึ้น <u>ปัจจัยความเสี่ยง</u> -

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของ ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (S-O-R-C)	การประเมินความเสี่ยง			มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต	เป้าหมายตัวชี้วัด
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		
๑.การกำหนด ขอบข่ายTOR, ราคากลางโดย การใช้อำนาจ หน้าที่เรียกรับ ผลประโยชน์ หรือช่วยเหลือ พวกพ้อง	๑.โครงการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและ ธรรมาภิบาลในหน่วยงาน	๑.การทุจริตในเรื่องการใช้ จ่ายงบประมาณ โดยการ กำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง ขอบเขตงานหรือเนื้องาน ที่เกินความจำเป็น เพื่อให้ มีการประมาณราคาส่ง ได้ผลประโยชน์ทับซ้อน ๒.มีการประสานบริษัท หรือคู่สัญญา ในการ กำหนด TOR คุณลักษณะ ที่ไม่มีอยู่จริง แล้วนำร่าง มาให้คณะกรรมการเป็น ผู้กำหนดเพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ให้กับพรรค พวกหรือเพื่อผลประโยชน์ ทับซ้อน	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด มีความไว้วางใจ ๒.เจ้าหน้าที่ขาดความจงรักภักดี ในอาชีพตนเองและองค์กร เอื้อ ผลประโยชน์ให้กับพวกพ้อง หรือ หวังในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ที่จะเกิดขึ้น ๓.เจ้าหน้าที่ขาดความจงรักภักดี ในอาชีพตนเองและองค์กร	O (Operation การดำเนินงาน) H (Human Resources)	๓	๓	๔	๑.กำหนดมาตรการและกิจกรรม ภายในเกี่ยวกับการส่งเสริมความ โปร่งใสและป้องกันการทุจริต โดยให้ เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วม เช่น การจัด กิจกรรมที่ส่งเสริม และยกย่อง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานดี ทั้งในหน้าที่ และการช่วยเหลือประชาชนเพื่อเพิ่ม แรงจูงใจให้เกิดความรักในงานและ จงรักภักดีต่อองค์กร ๒. จัดอบรมทั้งภายในและภายนอก เป็นประจำทุกปี โดยอบรมเรื่อง ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการ ทุจริตและความจงรักภักดีในงานและ องค์กร ๓. เพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่ได้แสดง ความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนทัศนคติ ในการทำงาน และสามารถแสดง ความคิดเห็น หรือ ประเมิน ผู้บังคับบัญชาได้โดยอิสระ	๑.จำนวนเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการกำหนด TOR การลื้อคสปก ๒.ผลการประเมินITAของแต่ละปี นำมาสรุปผลและ วิเคราะห์เพื่อหาจุดอ่อนของ อบต. และหาแนวทางในการ แก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ ดียิ่งขึ้น

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของ ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (S-O-R-C)	การประเมินความเสี่ยง			มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต	เป้าหมายตัวชี้วัด
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		
๒.การพิจารณา อนุญาต กระบวนการ จัดเก็บรายได้ ภาษีต่างๆ โดย การใช้อำนาจ ช่วยเหลือพวก พ้อง		๑.การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับ การพิจารณาอนุมัติ ประเมินภาษีต่ำกว่าความ เป็นจริง ๒.การชะลอหรือเก็บเรื่อง การพิจารณาไว้เพื่อเรียก ผลประโยชน์ ๓.การใช้ดุลยพินิจในการ ตรวจสอบความครบถ้วน ของเอกสารไม่เป็น มาตรฐานเดียวกันและไม่ ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด มีความไว้วางใจ ๒.พื้นที่ อบต.หนองปรือ มี จำนวนของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มากขึ้น เจ้าหน้าที่มองเห็นช่อง โหวในการเอื้อประโยชน์ตนเอง หรือพวกพ้อง ๓.เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความ เข้าใจในหน้าที่ กฎ ระเบียบการ จัดเก็บภาษี ทำให้เกิด ข้อบกพร่องในการประเมิน ๔.เจ้าหน้าที่ขาดความจงรักภักดี ในอาชีพตนเองและองค์กร ต้องการแสวงหาผลประโยชน์ ตนเองหรือพวกพ้อง	O (Operation การดำเนินงาน) H (Human Resources)	๓	๓	๔	๑.ส่งเสริม สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้า รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ภาษี การจัดทำระบบ แผนที่ภาษี ๒.เร่งรัดดำเนินการจัดทำ/ปรับปรุง ระบบแผนที่ภาษี (LTax ๓๐๐๐) มา ใช้ที่ อบต. เพื่อเจ้าหน้าที่สามารถ จัดทำข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และ ผู้บังคับบัญชา สามารถตรวจสอบและ ติดตามได้ โดยสามารถเข้าถึงระบบได้ ง่ายกว่าแบบเดิม ๓.ส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้าอบรม ทั้งภายในและภายนอกของ อบต. ที่ จัดเป็นประจำทุกปี โดยอบรมเรื่องที่ สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการ ทุจริตและความจงรักภักดีในงานและ องค์กร ๔.เพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่ได้แสดง ความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนทัศนคติ ในการทำงานและสามารถแสดงความคิดเห็นหรือประเมินผู้บังคับบัญชาได้ โดยอิสระ	๑.ติดตั้งและลงข้อมูลโดย ระบบแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน(LTax ๓๐๐๐) เป็นปัจจุบัน ๒.จำนวนเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการชำระภาษี ๓.การติดตามสถิติการอบรม ของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของ ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (S-O-R-C)	การประเมินความเสี่ยง			มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต	เป้าหมายตัวชี้วัด
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		
๓.ความไม่ โปร่งใสในการ บริหารงาน บุคคล การรับคน เข้าทำงาน การ ประเมินระบบ พรรคพวก การ เลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย	๑.จัดทำแผนกลยุทธ์การ บริหารทรัพยากรบุคคลที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนา บุคลากร ๓ ปี	๑.เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ ไม่ สามารถปฏิบัติงานได้ตาม ตำแหน่ง ทำให้งานไม่ สำเร็จ ล่าช้า เกิดความ ผิดพลาด ไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ หรือไม่ สำเร็จตามที่กำหนดไว้	๑.เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการฝึกอบรม ขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ ตามตำแหน่ง ส่งผลให้ไม่เกิด ความรักในหน้าที่และความ จงรักภักดีต่อองค์กร	O (Operation การดำเนินงาน) H (Human Resources)	๓	๒	๖	๑.ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมการ อบรมที่พัฒนาความรู้ในหน้าที่และ ด้านอื่นๆที่ช่วยพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นตาม ความเหมาะสม	๑.แผนกลยุทธ์การบริหาร ทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้อง กับแผนพัฒนาบุคลากร ๓ ปี และแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบต
	๒.จัดทำโครงสร้าง อบต. และหน้าที่ความ รับผิดชอบที่เป็นปัจจุบัน และมีการทบทวนอย่าง น้อยภายใน ๑ ปี หรือมี การเปลี่ยนแปลง โครงสร้าง ตามหนังสือ คำสั่งต่างๆ	๒.เจ้าหน้าที่ไม่รักในงานที่ ตนเองปฏิบัติ และไม่มี ความจงรักภักดีในอบต. ไม่รับผิดชอบในหน้าที่ ตนเอง	๒.ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ตรงตามตำแหน่ง งาน บุคลากรที่เข้ามาอาจหวังใน เรื่องผลประโยชน์					๒.จัดอบรมทั้งภายในและภายนอก เป็นประจำทุกปี โดยอบรมเรื่อง ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการ ทุจริต และความจงรักภักดีในงานและ องค์กร	๒.มีโครงสร้าง อบต. และ หน้าที่ตามตำแหน่งที่เป็น ปัจจุบัน และเผยแพร่ตาม ช่องทางการสื่อสารต่างๆ
	๓.จัดทำคู่มือประชาชนที่ เป็นปัจจุบัน และทบทวน อย่างน้อยภายใน ๕ ปี	๓.บุคลากรที่รับเข้ามาอาจ หวังในเรื่องผลประโยชน์ ส่วนตนมากกว่า	๓.ปริมาณงานมีมากกว่าจำนวน เจ้าหน้าที่ ที่มีอยู่					๓.เพิ่มช่องทางให้เจ้าหน้าที่การแสดง ความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนทัศนคติ ในการทำงานและสามารถแสดง ความคิดเห็นหรือประเมินผู้บังคับบัญชาได้ โดยอิสระ	๓.มีคู่มือประชาชนที่เป็น ปัจจุบัน และเผยแพร่ตาม ช่องทางการสื่อสารต่างๆ

แผนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปรือ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	กระบวนการปฏิบัติงาน โครงการ/กิจกรรม	ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของ ความเสี่ยง	ประเภทของความเสี่ยง (S-O-R-C)	การประเมินความเสี่ยง			มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิด การทุจริต	เป้าหมายตัวชี้วัด
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง		
			๔.ผู้บังคับบัญชาไม่โปร่งใส ไม่ เป็นธรรม ระบบพรรคพวก เรียก รับผลประโยชน์					๔.การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและยก ย่องเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานดี ทั้งใน หน้าที่ และการช่วยเหลือประชาชน เพื่อเพิ่มแรงจูงใจให้เกิดความรักใน งานและจงรักภักดีต่อองค์กร	๔.รายงานสถิติการอบรม ของเจ้าหน้าที่ใน อบต. ๕.จำนวนเรื่องร้องเรียน/ เรื่องขมขื่นเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคคลและการ ปฏิบัติงานของพนักงาน